Krimināllietas Nr.11520007407
Arhīva Nr.K30-0288-15/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 2.martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Z.Dundurs,
ar tiesas sēdes sekretāri M.Dauguli, A.Kleinu, tulci I.Novoseļcevu un J.Bičkovsku, piedaloties prokuroram A.Zariņam un J.Ievītim, aizstāvim /pers.Z/, cietušā pārstāvim zvērinātam advokātam T.Miž-Mišinam, izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. F/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par kuru atbildība paredzēta Krimināllikuma 260.panta pirmajā daļā. Tiesa, izskatot lietu,

konstatēja

/pers. F/ pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, vadot transportlīdzekli, kā rezultātā cietušajam tika nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums šādos apstākļos.

2007.gada 15.janvārī ap plkst.07.55 /pers. F/ vadīja automašīnu Ford Focus, valsts numura zīme /numurs/, un brauca ar to Rīgā, pa G.Astras ielu no Dzelzavas ielas puses Lielvārdes ielas virzienā.

Tuvojoties ar ceļa zīmēm Nr.530. un Nr.531. apzīmētai neregulējamai gājēju pārejai, kas atrodas iepretim Andromedas gatves namam Nr.l, /pers. F/, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi, redakcijā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī) 4., 10., 112., 113. un 159.punkta prasības, nerīkojās saskaņā ar šiem noteikumiem, nepievērsa pietiekamu uzmanību apkārtnei un tās izmaiņām, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamu situāciju, vadīja automašīnu ar ātrumu, kas nenodrošināja kustības drošību konkrētajos ceļa apstākļos (tumsa, slapja brauktuve), savlaicīgi nesamazināja braukšanas ātrumu un pilnībā neapturēja automašīnu pirms gājēju pārejas, lai dotu ceļu gājējam /pers. H/, kurš šķērsoja brauktuvi pa gājēju pāreju no labās uz kreiso pusi, attiecībā pret automašīnas kustības virzienu, un kuram bija kustības priekšroka. Rezultātā /pers. F/ ar savas automašīnas priekšējo daļu notrieca /pers. H/.

Ceļu satiksmes noteikumu prasību pārkāpumu un uzbraukuma rezultātā /pers. F/ nodarīja cietušajam /pers. H/ vidēja smaguma miesas bojājumus, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas: galvas sasitums ar galvas smadzeņu satricinājumu, sejas plēsti-grieztām brūcēm labā augšējā plakstiņā un kreisā pieres daļā, ar ādas nobrāzumiem sejā, kreisā apakšstilba abu kaulu šķembains multifragmentārs lūzums, mugurkaula kakla daļas sasitums, labās pēdas locītavas saišu sastiepums.

Ar šādām darbībām /pers. F/ izdarīja Krimināllikuma 260.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (Krimināllikuma redakcijā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī).

Cietušais /pers. H/ tiesas sēdē liecināja, ka 15.01.2007. plkst. 7.15 kā parasti no savas dzīvesvietas devies pēc automašīnas uz garāžu, uz kuru var aiziet, tikai šķērsojot ceļu pa gājēju pāreju. Liecināja, ka bija rīts, tumšs, ap 0 grādiem, sniegs nebija. Liecināja, ka piegājis pie ceļa pie gājēju pārejas ar gājēju luksoforu, paskatījies pa kreisi, redzējis, ka ceļš ir brīvs, jo automašīnu kolonna pa ceļa joslām atradās vēl drošā attālumā, dega gājēju luksofora zaļā gaisma, tāpēc sācis šķērsot ceļu pa gājēju pāreju, un, nonākot ceļa vidū, paskatījies pa labi, tad izdzirdējis, ka no kreisās puses lielā ātrumā brauca automašīna. Liecināja, ka nākamajā mirklī šī vieglā automašīna viņu notriekusi ar priekšējo daļu tā, ka viņš ar seju ietriecies automašīnas vējstiklā, to caursitot, un no sitiena aizlidojis aptuveni 20 metrus uz priekšu. Liecināja, ka citas automašīnas uzbraukuma brīdī uz ceļa nav bijušas. Liecināja, ka pēc uzbraukuma viņam bijis smadzeņu satricinājums, lauzta kreisā kāja, stipri savainota seja, kas asiņoja, sejā bija stikla lauskas. Liecināja, ka pēc uzbraukuma pie viņa pienācis apsūdzētais, lai noskaidrotu viņa stāvokli un piedāvāja palīdzību, tad tika izsaukta ātrā palīdzība un policija. Liecināja, ka gūto traumu rezultātā viņam bijušas milzīgas sāpes gan kājā, gan sejā. Liecināja, ka sakarā ar gūtajām traumām viņš tika aizvests uz slimnīcu, kāja tika operēta trīs reizes, kā arī gūto traumu rezultātā pēc to sadzīšanas viņš joprojām izjūt diskomfortu, jo ar traumēto kāju klibo, izjūt sāpes, pieceļoties no rītiem, vairāk nevar nodarboties ar sportu, kā to darījis līdz traumai, arī rēta uz sejas pastāvīgi atgādina par avāriju. Liecināja, ka traumas rezultātā vajadzējis ārstēties un iziet rehabilitāciju, tāpēc zaudējis ienākumus, pēc avārijas baidās pāriet gājēju pārejas, tās tagad pārskrien, pārdevis garāžu, jo psiholoģiski uz to vairs nevar iet pa to pašu gājēju pāreju.

Lieciniece /pers. I/ tiesas sēdē liecināja, ka atceras uzbraukumu, bet tas noticis astoņus gadus atpakaļ, tāpēc lūdza to ņemt vērā. Liecināja, ka braukusi ar taksometru, sēdējusi aizmugurē labajā pusē, un tad noticis uzbraukums gājējam, tas noticis netālu no Go planet, bet precīzu adresi neatceras. Liecināja, ka tas bijis janvārī, bijis stiprs vējš, ceļu apkārt nav vērojusi, jo domājusi savas domas, braucot uz slimnīcu, automašīna braukusi nesteidzoties, vai pa labi no automašīnas atradusies cita automašīna neatceras, jo ceļam nav sekojusi līdzi. Liecināja, ka pēc uzbraukuma redzējusi, ka uz vieglās automašīnas priekšēja sēdekļa bijušas tikla lauskas, bet vai stikls bija vai nebija izsists, neatceras. Liecināja, ka sīkāk par notikuma apstākļiem vairs neko neatceras.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu nolasīja liecinieces /pers. I/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības (lietas 27.-28. un 94.lapa). Pirmstiesas kriminālprocesā lieciniece /pers. I/ liecināja, ka 15.01.20107. ap plkst.07:55 braukusi kā pasažiere ar taksometru Rīgā pa G.Astras ielu, sēdējusi tajā aizmugurē labajā pusē. Liecināja, ka pēkšņi pamanījusi cilvēku automašīnas priekšā labajā pusē un uzreiz sekojis trieciens, autovadītājs uzreiz sācis bremzēt. Liecināja, ka trieciena rezultātā automašīnai tika izsists priekšējais stikls labajā pusē. Liecināja, ka nevar konkrēti pateikt kā tika notriekts gājējs, jo ārā bijis tumšs, apgalvoja, ka gājējs tika notriekts aiz gājēju pārejas, bet cik lielā attālumā aiz tās, nevar pateikt. Pēc gājēja notriekšanas vadītājs sniedzis viņam palīdzību. Attiecībā uz to, vai bija kāda smagā automašīna uz ceļa, liecināja, ka to nevar pateikt, jo tajā dienā automašīnā bija kā pasažiere un satiksmei līdzi nav sekojusi, uzvēra, ka gājēju ieraudzīja tieši pirms trieciena.

Pēc liecību nolasīšanas lieciniece /pers. I/ liecināja, ka redzējusi gājēju īsi pirms uzbraukuma, tad noticis uzbraukums, bet, vai gājējam tika uzbraukts uz vai aiz gājēju pārejas, nevar atcerēties. Liecināja, ka apsūdzētais uzreiz pēc uzbraukuma saucis palīgā citas personas.

Liecinieks /pers. J/ tiesas sēdē liecināja, ka nesaprot, kādā sakarā izsaukts uz tiesas sēdi un neko nevar liecināt.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu nolasīja liecinieka /pers. J/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības (lietas 55.lapa). Pirmstiesas kriminālprocesā liecinieks /pers. J/ liecināja, ka 15.01.2007. ap plkst.07.15 pildījis dienesta pienākumus, ieradies notikuma vietā Rīgā, G.Astras ielā pie nama Andromedas gatvē Nr.1, kur bija noticis ceļu satiksmes negadījums. Liecināja, ka negadījuma rezultātā vieglā automašīna Ford Focus, valsts numura zīme /TL numurs/, bija notriekusi gājēju, tāpēc viņš notikuma vietā sastādījis ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu un shēmu, tika mērīts attālums no gājēju pārejas līdz automašīnas aizmugurējai izvirzītājai daļai, un tas bija 20 metri.

Pēc liecību nolasīšanas liecinieks /pers. J/ liecināja, ka viņš kā ceļu policijas darbinieks ir sastādījis lietā esošo ceļu satiksmes negadījuma shēmu (lietas 6.lapa), bet neko sīkāk par to neatceras, jo tas noticis sen un šādas shēmas viņš sastādījis katru dienu.

Apsūdzētais /pers. F/ tiesas sēdē liecināja, ka savu vainu neatzīst. Liecināja, ka braucis ar automašīnu ar ātrumu aptuveni 50-55 km/h, pa labi no viņa automašīnas labajā joslā braukusi kravas automašīna. Liecināja, ka kravas automašīna aizsegusi ceļa redzamību labajā joslā, tāpēc nav redzējis gājēju, kurš pēkšņi parādījies no kravas automašīnas priekšpuses, iznākot viņa automašīnas priekšā. Liecināja, ka uzreiz pēc gājēja pamanīšanas bremzējis, bet no sadursmes nav izvairījies, notriecot gājēju. Liecināja, ka neatceras, vai samazinājis ātrumu pirms gājēju pārejas, bet braucis vienā ātrumā ar kravas automašīnu, kura aizsegusi viņa redzamību. Gājēja notriekšanas rezultātā tika sabojāts automašīnas vējstikls, bet tas nebija izsists, jo pēc avārijas vēl aizvedis pasažieri uz izsaukto adresi, stikls bijis saplaisājis zirnekļa tīkla veidā. Liecināja, ka pēc gājēja notriekšanas sniedzis viņam visu nepieciešamo palīdzību, tostarp stāvējis uz ceļa, lai cietušajam neuzbrauktu kāda cita automašīna.

Tiesas sēdē saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu tika nolasītas apsūdzētā /pers. F/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības (lietas 91.-93.lapa). Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. F/ liecināja, ka nevar nosaukt kravas automašīnas, kas brauca pa labo joslu, izmērus, gabarītus un tipu, jo ir pagājis ilgs laiks kopš notikušā, atceras tikai to, ka tā bija kravas automašīna. Tāpat liecināja, ka neatceras, kāds bija attālums, kad pamanīja gājēju pirmo reizi. Apgalvoja, ka gājēju pirmo reizi pamanījis uz savas joslas, ne uz kravas automašīnas joslas, tāpēc sācis strauji bremzēt, pēc tam notika uzbraukums gājējam, un gājēju notrieca ar automašīnas labo priekšējo daļu.

Pēc pirmstiesas procesā sniegto liecību nolasīšanas apsūdzētais /pers. F/ liecināja, ka tās pilnībā uztur.

Eksperts /pers.O/ tiesas sēdē liecināja, ka uztur iepriekš sastādītajā ekspertu komisijas atzinumā izdarītos secinājumus. Liecināja, ka precīzi neatceras lietas būtību, jo ekspertīze veikta vairākus gadus atpakaļ, bet, iepazīstoties ar atzinumu, ir redzams, ka ekspertīzē tika pārbaudītas divas versijas: 1.vadītāja versija, ka viņa redzamību bija aizsegusi kravas automašīna; 2.cietušā versija. Liecināja, ka ekspertīzes laikā, izpētot lietas materiālus, ir izdarījuši secinājumu, ka vadītāja versija nevarēja tehniski realizēties, jo, ja tā būtu realizējusies, tad gājēju būtu notriekusi kravas automašīna, nevis apsūdzētā automašīna. Liecināja, ka vadītajam bija tehniska iespēja ieraudzīt gājēju un laicīgi nobremzēt. Savukārt attiecībā uz cietušā versiju liecināja, ka tā nav pretrunā ar lietas materiālos nodibināto. Liecināja, ka jautājumu par konkrētu uzbraukuma vietu ekspertīzē nav risinājuši, un šobrīd neatceras, vai to varēja vai nevarēja noteikt pēc lietā esošajiem materiāliem.

Eksperts /pers.M/ tiesas sēdē liecināja, ka uztur iepriekš sastādītajā ekspertu komisijas atzinumā izdarītos secinājumus, pilnībā piekrīt /pers.O/ liecinātajam tiesas sēdē. Liecināja, ka ekspertīzes laikā ar /pers.O/ nav radušās nekādas šaubas un domstarpības par ekspertīzē noskaidrojamajiem apstākļiem un izdarītajiem secinājumiem. Attiecībā uz jautājumu par konkrētu uzbraukuma vietu liecināja, ka šīs ekspertīzes laikā atbildējuši uz konkrētiem uzdotajiem jautājumiem, pārbaudot abas versijas (cietušā un vadītāja), vadoties no lietā esošajiem objektīvajiem datiem. Liecināja, ka jautājums par uzbraukuma vietu tika risināts daļēji, bet attiecībā uz to, kāpēc netika noteikta konkrēta uzbraukuma vieta, norādīja, ka vadījās pēc lietas materiālos esošajiem objektīvajiem datiem, un, iespējams, ka iztrūka kādi objektīvi dati, kas ļautu izdarīt secinājumu par konkrētu uzbraukuma vietu.

Neskatoties uz to, ka apsūdzētais /pers. F/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta, izslēdzot saprātīgas šaubas, ar tiesas izmeklēšanas laikā pārbaudītiem šādiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

15.01.2007. ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā Nr.010161 ar notikuma vietas shēmu (lietas 6.lapa) fiksēts ceļu satiksmes negadījums un tā apstākļi, kurus apstiprināja liecinieka /pers. J/ liecības.

Protokolā par cietušā /pers. H/ liecību pārbaudi uz vietas (lietas 100.-111.lapa), pārbaudot notikuma vietā cietušā liecības, secināms, ka cietušais atkārtojis savas pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības par negadījuma apstākļiem. Tiesa konstatē, ka cietušā liecību pārbaudes laikā iegūtās ziņas par faktiem par notikuma apstākļiem pilnībā sakrīt gan ar cietušā pirmstiesas kriminālprocesā, gan tiesas sēdē sniegtajām liecībām. Tādējādi tiesa, novērtējot cietušā tiesas sēdē sniegtās liecības, atzīst, ka tās visa kriminālprocesa laikā bijušas konsekventas, loģiskas un saskanīgas ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem.

28.05.2007. tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinums Nr.6-561 (lietas 31.-34.lapa) pierāda to, ka cietušajam ceļu satiksmes negadījuma rezultātā nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi. Šis atzinums apliecina cietušā liecības par miesas bojājumu rašanās apstākļiem, ka tie varēja rasties ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, jo ekspertīzē konstatēts, ka cietušajam ir miesas bojājumi gan sejas rajonā, gan kreisās kājas apakšstilba kaulu lūzums, mugurkaula kakla daļas sasitums un labās pēdas locītavas saišu sastiepums. No šī atzinuma izriet, ka cietušajam asinīs etanols nav atrasts, tātad cietušais nebija alkohola ietekmē, kas varētu mest šaubas par cietušā liecību patiesumu par notikuma apstākļiem, tostarp par to, ka viņš nav gājis pa gājēju pārēju, bet gan aiz tās.

Lietā ir veiktas vairākas autotehniskās ekspertīzes.

22.05.2007. tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.07-953 (lietas 37.-39.lapa) izdarīti secinājumi par iespējamo uzbraukumu, analizējot divas iespējamās situācijas, atkarībā no tā, cik lielu attālumu uz brauktuves gājējs veica vadītāja redzamības zonā. Izdarīti secinājumi, ka vienā gadījumā vadītājam nebija tehniskas iespējas bremzējot apstāties un neuzbraukt gājējam, savukārt otrā gadījumā izdarīts secinājums, ka vadītājam bija tehniska iespēja apstāties un novērst uzbraukumu gājējam.

08.05.2008. papildus tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.08-262 (lietas 63.-65.lapa) atbildēts uz jautājumiem par automašīnas braukšanas ātrumu, ka tas bijis 45-50 km/h, kas faktiski atbilst apsūdzētā versijai, bet ar šo ekspertīzi nav atbildēts uz jautājumiem par uzbraukuma vietu, kā arī par to, vai ir tehniski iespējams realizēties ceļu satiksmes negadījumam, ņemot vērā apsūdzētā versiju par to, ka viņa redzamību aizsedza kravas automašīna, jo lietā nav objektīvu datu par kravas automašīnas datiem.

30.07.2008. papildus tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.08-1302. (lietas 70.-72.lapa) izdarīts secinājums, ka uzbraukumam notiekot bremzēšanas ceļa sākumā, uzbraukums gājējam ir noticis attālumā ne mazāk par 6,7-10 metriem aiz gājēju pārejas.

18.12.2008. ekspertu komisijas autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.08-2341 (lietas 118.-121.lapa) izpētītas cietušā un apsūdzētā versijas par notikuma apstākļiem, un secināts, ka no tehniskās redzes viedokļa abās versijās norādītā uzbraukuma vietas lokalizācija neatrodas pretrunā ar automobiļa atrašanās vietu pēc uzbraukuma, kas fiksēts ceļu satiksmes negadījuma shēmā. Eksperti secinājuši, ka vadītāja (apsūdzētā) norādītā situācija par gājēja iziešanu no kravas automobiļa aizsega no tehniskā redzes viedokļa nevarēja realizēties, un to apliecināja arī eksperts /pers.O/ un /pers.M/ tiesas sēdē. Proti, apsūdzētā versijas gadījumā gājēju būtu notriekusi kravas automašīna, nevis apsūdzētā vadītā automašīna. Savukārt par gājēja (cietušā) versiju atzinumā atzīts, ka gājēja versija par negadījuma norisi neatrodas pretrunā ar lietas objektīviem apstākļiem. Līdz ar to komisijas eksperta atzinumā izdarīts secinājums, ka, rīkojoties saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 159.punkta prasībām, apsūdzētā vadītājai automašīnai būtu bijusi tehniska iespēja novērst sadursmi, un autovadītāja rīcība gājēja norādītajā situācijā bija par cēloni uzbraukumam.

Tiesa, novērtējot visus ekspertu atzinumus, ņem vērā, ka 18.12.2008. ekspertu komisijas autotehniskās ekspertīzes atzinums Nr.08-2341 ir pēdējais taisītais atzinums šajā lietā, un to, atšķirībā no iepriekšējiem atzinumiem, ir taisījusi ekspertu komisija ar diviem ekspertiem, kuri iepriekš šajā lietā nav bijuši iesaistīti. Turklāt pēc trešās 30.07.2008. papildus tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinuma Nr.08-1302 saņemšanas lietā turpināta pirmstiesas izmeklēšana, lai iegūtu papildu pierādījumus un noskaidrotu objektīvo patiesību, proti, papildus pratināts cietušais, apsūdzētais, liecinieks, veikta cietušā liecību pārbaude uz vietas. Līdz ar to tiesa atzīst, ka 18.12.2008. ekspertu komisijas autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr.08-2341, balstoties uz noskaidrotajiem objektīvajiem apstākļiem lietā, ir novērstas visas saprātīgas šaubas par to, vai apsūdzētajam bija vai nebija tehniska iespēja izvairīties no uzbraukuma gājējam. Proti, tiesa atzīst, ka ar komisijas ekspertu atzinumu pierādīts, ka apsūdzētajam bija tehniska iespēja izvairīties no uzbraukuma gājējam.

Tiesa secina, ka lietā esošie pierādījumi izslēdz apsūdzētā versiju par kravas automašīnu, kas it kā aizsegusi apsūdzētā redzesloku, jo kā to norādīja arī tiesas sēdē eksperti /pers.O/ un /pers.M/, šādā gadījumā cietušo būtu notriekusi kravas automašīna, nevis apsūdzētā automašīna. Tiesa atzīst par ticamām ekspertu liecības, jo pretējā gadījumā, ņemot vērā arī apsūdzētā versiju, nav iespējams tehniski izskaidrot, kā šādos apstākļos cietušo nenotrieca kravas automašīna, jo pats apsūdzētais liecināja, ka braucis vienā ātrumā ar kravas automašīnu, t.i., aptuveni 50 km/h, ko apliecina arī 08.05.2008. papildus tiesu autotehniskās ekspertīzes atzinums Nr.08-262.

Apsūdzētā versija nepierāda arī citi lietā esošajiem pierādījumi, jo lieciniece /pers. I/, kas brauca vienā automašīnā ar apsūdzēto, nevar apgalvot, ka pa labo blakus joslu braukusi kravas vai kāda cita automašīna.

Ceļu satiksmes noteikumu 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Ceļu satiksmes noteikumu 10.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus.

Ceļu satiksmes noteikumu 112.punkts paredz, ka transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā).

Ceļu satiksmes noteikumu 113.punkts paredz, ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc.

Savukārt Ceļu satiksmes noteikumu 159.punkts paredz, ka transportlīdzekļa vadītājam, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, jāsamazina braukšanas ātrums vai jāaptur transportlīdzeklis pirms gājēju pārejas, lai dotu ceļu gājējiem, kas šķērso brauktuvi pa gājēju pāreju vai iziet uz tās, ja tie varētu tikt traucēti vai apdraudēti.

Tiesa, novērtējot apsūdzētā darbības, secina, ka apsūdzētais nav ievērojis minēto ceļu satiksmi regulējošo noteikumu prasības, jo apsūdzētais, ko viņš pats arī nenoliedz, tuvojoties neregulējamai gājēju pārejai, nesamazināja braukšanas ātrumu, lai dotu ceļu cietušajam, kas tajā laikā to šķērsoja. Apsūdzētajam bija jāņem vērā tas, ka viņa vadītais transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots ceļu satiksmē, un, tuvojoties gājēju pārejai, ņemot vērā to, ka ārā bija tumšs, to, ka gājēju pāreja ir neregulējama, pamanot cietušo, bija savlaicīgi jāsamazina ātrums, lai dotu viņam ceļu. Apsūdzētais to savlaicīgi neizdarīja, tāpēc cietušo pamanīja tikai īsu brīdi pirms uzbraukuma, kas noveda pie tā, ka no sadursmes izvairīties nevarēja, notriecot cietušo. Tādējādi tiesas ieskatā apsūdzētā darbības pierāda to, ka viņš noziedzīgo nodarījumu izdarījis aiz neuzmanības, jo apsūdzētais noziedzīgas nevērības rezultātā neparedzēja savu darbību kaitīgumu, neparedzēja nodarījuma kaitīgās sekas, un kaut arī šīs sekas nevēlējās, apzināti pieļāva to iestāšanos.

Tiesas ieskatā apstāklis, ka ekspertīzes ceļā nav precīzi noteikta uzbraukuma vieta cietušajam, nerada šaubas par apsūdzētā vainu, jo lietā ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts, ka apsūdzētajam, tuvojoties gājēju pārejai, bija tas jāņem vērā un jāsamazina ātrums, kā arī lietā ir pierādīts, ka apsūdzētajam bija tehniska iespēja izvairīties no uzbraukuma gājējam.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 129.pantu atzīst, ka visi lietā esošie pierādījumi, uz kuriem tiesa pamatojas, ir attiecināmi uz konkrēto kriminālprocesu. Vienlaikus tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 130.pantu secina, ka visas šajā kriminālprocesa gaitā iegūtās ziņas par faktiem ir pieļaujams izmantot kā pierādījumus, jo tās iegūtas un procesuāli nostiprinātas Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, tiesai nerodas šaubas par tām, tiesa ir devusi novērtējumu par pierādījumiem, kurus aizstāvība ir apšaubījusi.

Tiesa ievēro Kriminālprocesa likuma 128.pantā noteikto pienākumu izvērtēt pierādījumu ticamību, jo visus kriminālprocesa laikā iegūtos pierādījumus ir novērtējusi to kopumā un savstarpējā sakarībā, nedodot nevienam pierādījumam iepriekš noteiktu augstāku ticamības pakāpi nekā pārējiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta otrajā daļā noteikto kriminālprocesā ir pierādāma noziedzīgā nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulēšanā. No minētā jāsecina, ka pierādījumi ir atzīstami par pietiekamiem, ja iztiesājot krimināllietu, izslēdzot visas saprātīgas šaubas, tiek konstatēti visi pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi, tas ir, apstākļi, kādi norādīti apsūdzībā.

Ievērojot minēto, tiesai nav radušās saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, un apsūdzētais ir sodāms par Krimināllikuma 260.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā izdarīšanu.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, pārejas noteikumu 4.punktu.

Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētais ir izdarījis kriminālpārkāpumu, apdraudot gan sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā, gan cietušā veselību, nodarījuma rezultātā nodarot kaitējumu (vidēja smaguma miesas bojājumu) cietušā /pers. H/ veselībai. Tiesa ņem vērā, ka noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam nodarīti gan miesas bojājumi, gan radīts mantiskais zaudējums. Turklāt noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam nodarītas fiziskas ciešanas un morāls aizskārums.

Par /pers. F/ personību noskaidrots, ka viņam ir pastāvīga dzīvesvieta, oficiālas darba vietas nav, strādā gadījuma darbus, ir apguvis atslēdznieka profesiju, darbu meklē darba biržā un internetā, apgādībā personu nav, nopietnas veselības problēmas, kas liedz strādāt, nav, agrāk nav sodīts.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48.pantu apsūdzētā rīcībā nav konstatējami atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi.

Ņemot vērā minēto, tostarp izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, sabiedrisko bīstamību, to, ka nodarījuma rezultātā cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kā arī ņemot vērā apsūdzētā personību, ka agrāk nav sodīts, ir pastāvīga dzīvesvieta, ir darbaspējīgā vecumā, nav veselības problēmas, kas liegtu strādāt, tiesa atzīst, ka taisnīgākais un samērīgākais sods apsūdzētajam būtu nosakāms piespiedu darbs. Nosakot sodu un tā mēru, tiesa ņem vērā to, ka nav konstatēti apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi, tāpēc piespiedu darbs nosakāms zemāk par vidējo piespiedu darba apmēru, kādu paredz Krimināllikuma 40.panta pirmā daļa. Ņemot vērā, ka nav konstatēti apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi, tiesa atzīst, ka piespiedu darbs

nevar tikt noteikts minimālajā vai tuvu minimālā piespiedu darba apmēram.

Ņemot vērā to, ka agrāk apsūdzētais nav sodīts, kā arī to, ka arī pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas nav sodīts par citiem ceļu satiksmi regulējošo noteikumu pārkāpumiem, ņemot vērā nodarījuma raksturu un izdarīšanas apstākļus, tiesa uzskata, ka nav lietderīgi un samērīgi piemērot apsūdzētajam papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu.

Tiesa, ņemot vērā ilgstošo pirmstiesas kriminālprocesu, kas ilga no 2007.gada 15.janvāra līdz 2014.gada 3.aprīlim, t.i., ilgāk kā septiņus gadus, atzīst, ka lietā nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Tiesa konstatē, ka lietā nav objektīvi apstākļi, kas attaisnoto ilgstošo pirmstiesas kriminālprocesu, jo īpaši periodā kopš 2009.gada 30.aprīļa, kad kriminālprocess tika apturēts sakarā ar apsūdzētā veselību, kas liedza viņam piedalīties procesuālajās darbībās, līdz 2014.gada 11.martam, kad kriminālprocess tika atjaunots. Tiesa uzskata, ka procesa virzītājs ir pieļāvis neattaisnotu kriminālprocesa novilcināšanu, jo lietā neatrodas tādi objektīvi pierādījumi, kas apliecinātu, ka apsūdzētais tiešām laika posmā no 2009.gada 30.aprīļa līdz 2014.gada 11.martam bijis tik slims, ka ar viņam nav bijis iespējams veikt procesuālās darbības. Tiesas ieskatā apsūdzētā telefona zvans prokuroram par nespēju veselības problēmu dēļ ierasties pie procesa virzītāja un ģimenes ārstes /pers.K/s izziņa par apsūdzētā veselības stāvokli, un nesekmīgās piespiedu atvešanas nepierāda kriminālprocesa ilgstošo apturēšanas pamatu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka piemērojams Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkts un /pers. F/ noteiktais sods mīkstināms.

Drošības līdzekļa piemērošanas pamatus tiesa nesaskata.

Lietā pieteikta cietušā /pers. H/ kaitējuma kompensācija 10 500 *euro,* kas sastāv no mantiskā zaudējuma 500 *euro* par advokāta darba samaksu un kompensācijas par morālo kaitējumu 10 000 *euro* (fiziskās ciešanas 5000 *euro* un garīgās ciešanas jeb morālais aizskārums 5000 *euro*). Cietušais kompensācijas pieteikumu tiesas sēdē uzturēja. Cietušā pārstāvis paskaidroja, ka mantisko zaudējumu apliecina maksājuma uzdevums, ar kuru cietušais samaksājis advokātam par sniegto juridisko palīdzību. Savukārt morālo kaitējumu apliecina tas, ka cietušajam bija jāizārstē gūtie miesas bojājumi, bija jāpavada ilgstošs laiks slimnīcā un jāārstējas ambulatori, tika veiktas operācijas salauztajai kājai, uz sejas palikušas neizlīdzināmas pēdas, cietušajam piešķirta 2.grupas invaliditāte. Šie ar nodarījumu radītie negatīvie pārdzīvojumi, sāpes ir atstājušas sekas cietušajam uz viņa fizisko labklājību, psihi, kas izpaužas kā bailes, dusmas, neatgriezeniskas veselības zuduma sajūta un skumjas, kā arī depresijas stāvoklis, kurā atrodas cietušais vēl joprojām, cietušais pēc nodarījuma ar baiļu sajūtu, ka var tikt notriekts, šķērso gājēju pārejas. Nodarītie miesas bojājumi (klibošana, sejas rētas) liek cietušajam justies neērti, samazinot dzīves baudu, kāda tā bija pirms negadījuma. Līdz ar to /pers. H/ lūdz piedzīt no apsūdzētā kompensāciju gan par materiālo zaudējumu, gan kompensāciju par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām.

Tiesa, nosakot kompensācijas apmēru par mantisko zaudējumu, morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām, ņem vērā Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā noteiktos kaitējuma noteikšanas kritērijus.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu, 352.panta pirmo daļu un 353.panta pirmās daļas 1.punktu atzīst, ka kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu apmierināma pilnībā, bet par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām apmierināma daļēji 2134,31 *euro* (Ls 1500) apmērā, jeb 1067,15 euro (Ls 750) apmērā par morālo aizskārumu un 1067,15 euro (Ls 750) apmērā par fiziskajām ciešanām, šādu apsvērumu dēļ.

Attiecībā uz mantisko zaudējumu tiesa atzīst, ka ar lietā esošo 2014.gada 26.septembra maksājuma rīkojumu Rietumu bankā (lietas 177.lapa) cietušais ir pierādījis, ka noziedzīgā nodarījuma rezultātā viņam radušies zaudējumi 500 *euro* apmērā par izdevumiem, ko viņš samaksājis advokātam par kompensācijas pieteikuma sagatavošanu un par juridiskās palīdzības sniegšanu, pārstāvību šajā kriminālprocesā.

Izlemjot jautājumu par kompensāciju cietušajam par morālo aizskārumu, tiesa atzīst, ka ar noziedzīgo nodarījumu cietušajam tika nodarīts morāls aizskārums, jo jebkurš noziedzīgais nodarījums rada personai morālu aizskārumu. Vērtējot, vai cietušajam ir tiesības saņemt kompensāciju par morālo aizskārumu, tiesa ņem vērā to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts ceļu satiksmes jomā, apdraudot cietušo, kurš bija gājējs, un kas ir viens no neaizsargātākajiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Nodarījums izdarīts uz gājēju pārejas laikā, kad cietušais to šķērsoja, paļaujoties, ka autovadītājs apstāsies un ļaus viņam šķērsot pāreju. Tā kā apsūdzētais cietušo notrieca, tad cietušajam nodarījuma rezultātā radītas sekas psihē, jo viņam pēc nodarījuma ir bailes šķērsot ceļu pa gājēju pārejām, baidoties, ka atkal var tikt notriekts. Vienlaikus tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais noziedzīgo nodarījumu izdarījis aiz neuzmanības, nevēloties nodarīt cietušajam miesas bojājumus.

Kā redzams no cietušā kompensācijas pieteikuma pielikuma Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas 2008.gada 25.janvāra izziņas 056329 cietušajam /pers. H/ uz pusgadu 2008.gadā (1.pusgadā) tika noteikta 2.invaliditātes grupa. Tiesas ieskatā apstāklis, ka cietušajam sakarā ar nodarījuma rezultātā gūtajām traumām piešķirta invaliditātes grupa, ir radījis cietušajam morālu aizskārumu, jo personai, kurai iepriekš nav bijusi noteikta invaliditātes, rodas nepatīkami pārdzīvojumi un diskomforts no sajūtas, ka ir piešķirta invaliditātes grupa. Turklāt šis apstāklis par invaliditāti cietušajam rada arī zināmas negatīvas emocijas un neērtības sabiedrības priekšā un attiecībās ar radiniekiem, jo cietušais var tikt uztverts kā nepilnvērtīgs sabiedrības loceklis, kas cietušajam rada nepilnvērtības sajūtu. Vienlaikus tiesa ņem vērā piešķirtās 2.grupas invaliditātes periodu, kas ir pusgads 2008.gadā, tādējādi nav pamats uzskatīt, ka arī pēc piešķirtā 2.grupas invaliditātes perioda beigām cietušajam tiek radīts morāls aizskārums par šo faktu.

Tiesa, vērtējot morālo aizskārumu, ņem vērā arī to, ka nodarījuma rezultātā cietušajam palikušas rētas uz sejas mīmikas, kas saskaņā ar tiesu medicīnas eksperta atzinumu Nr.6-561 pilnībā neizzudīs un pieskaitītas pie neizlīdzināmam rētām. Līdz ar to sejas rētu esamība ietekmē cietušā apziņu par viņa fizisko izskatu, tādējādi arī radot psiholoģisku diskomfortu. Tomēr kā izriet no šī eksperta atzinuma, sejas rētas nav atzītas par tādām, kas rada paliekošu sakropļojumu.

Attiecībā uz kompensāciju par fiziskajām ciešanām tiesa ņem vērā, ka cietušajam tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kuru rezultātā cietušajam tika nodarītas fiziskas ciešanas gan paša nodarījuma laikā, gan vēlāk ārstēšanās periodā (operāciju laikā, stacionārā un ambulatorās ārstēšanās un rehabilitācijas laikā). Ārstēšanās process pats par sevi rada negatīvu stresu un pārdzīvojumus cietušajam. Līdz ar to cietušajam ir tiesības uz kompensāciju par fiziskajām ciešanām. Tiesa ņem vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā cietušajam radīto vairāku miesas bojājumu raksturu un lokalizāciju, jo tie tika izdarīti gan galvas rajonā, tostarp sejā plēsti-grieztas brūces, gan ķermenī - kreisās kājas apakšstilba abu kaulu lūzums, kā arī tika nodarīti ķermenim sasitumi, sastiepums un sejas ādas nobrāzums. Šādi miesas bojājumi ir radījuši ievērojamas sāpes cietušajam, lai atzītu, ka cietušajam ir tiesības saņemt par tām samērīgu kompensāciju no apsūdzētā. Vienlaikus tiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi neapliecina to, ka nodarījuma rezultātā cietušajam ir nodarīts paliekošs darbspējas zudums vai paliekošs sakropļojums.

Nosakot kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām, tiesa ņem vērā arī tiesu praksi.

Augstākās tiesas 2010/2011.gada tiesu prakses apkopojumā ,,Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā" pielikumā Nr.3 norādījusi, ka, ņemot vērā tiesu praksi, samērojamību, virs speciālajos likumos paredzētajām summām, tiesas par Krimināllikuma 260.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (viegli un vidēji smagi miesas bojājumi) varētu piedzīt līdz 2000 latiem (pašreiz 2845,74 *euro*) (skatīt Augstākās tiesas interneta mājas lapas adresi http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas/).

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments 2009.gada 3.jūnija lēmumā lietā SKK-308/2009 ceļu satiksmes negadījumā cietušajai personai nav pienākums griezties ar iesniegumu par nemateriālā zaudējuma atlīdzināšanu apdrošināšanas sabiedrībā. Taču tiesai, izvērtējot pieteiktā morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, ir jāņem vērā iespējamais apdrošināšanas atlīdzības apmērs.

Kā izriet no cietušā pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē cietušais ir vērsies apdrošināšanas atlīdzības sabiedrībā, bet nav saņēmis nemateriālā

zaudējuma atlīdzību.

Apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajā apdrošināšanā par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām cietušās personas fiziskas traumas dēļ 2007.gada 15.janvārī noteica Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumi Nr.331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem", kas ar 2014.gada 11.jūliju ir zaudējuši spēku. Tiesa ņem vērā šos noteikumus, jo noziedzīgais nodarījums izdarīts un kaitējums radīts 2007.gada 15.janvārī, kad šie noteikumi vēl bija spēkā.

Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumu Nr.331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" 3.2.punkts noteic, ka apdrošināšanas atlīdzības apmērs par cietušās personas sāpēm un garīgām ciešanām cietušās personas fiziskas traumas, ja cietušajai personai ir vidēji smagi miesas bojājumi, ir no 80 līdz 200 latiem jeb 113,83 *euro* līdz 284,57 *euro*.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka kaitējuma kompensācija par morālo kaitējumu nosakāma 2418,88 euro (Ls 1700) apmērā, kas sastāv no kompensācijas par morālo aizskārumu 1209,44 euro (Ls 850) un fiziskajām ciešanām 1209,44 euro (Ls 850) apmērā.

Ņemot vērā, ka cietušais nav saņēmis no apdrošinātāja kompensāciju par nemateriālajiem zaudējumiem, tiesa atzīst, ka no tiesas noteiktās kompensācijas par morālo kaitējumu atņemama maksimālā iespējamā apdrošinātāja izmaksājamā summa 284,57 *euro* jeb 200 lati. Tādējādi no apsūdzētā par labu cietušajam piedzenama kompensācija par morālo kaitējumu 2134,31 *euro* (Ls 1500), kas sastāv no kompensācijas 1067,15 euro (Ls 750) par morālo aizskārumu un 1067,15 euro (Ls 750) par fiziskajām ciešanām.

Pārējā daļā 7865,69 euro apmērā cietušā /pers. H/ pieteiktā kaitējuma kompensāciju par morālo kaitējumu nav nosakāma, bet atlīdzināta civiltiesiskā kārtībā.

Lietā nav konstatēti lietiskie pierādījumi vai dokumenti, lai lemtu par rīcību ar tiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, 368.panta pirmo daļu no apsūdzētā par labu valstij piedzenami procesuālie izdevumi par valsts nodrošinātā advokāta darba samaksu 199,22 *euro*. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu spriedumā nosakāms termiņš procesuālo izdevumu atlīdzības samaksas labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520., 524., 527., 528., 529. un 530.pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt /pers. F/ par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atbilstoši Krimināllikuma 260.panta pirmajai daļai, un sodīt ar piespiedu darbu uz 100 stundām, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu /pers. F/ noteikto sodu mīkstināt un noteikt sodu piespiedu darbs uz 60 stundām, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas.

Drošības līdzekli nepiemērot.

Cietušā /peres.H/kompensācijas pieteikumu par noziedzīgā nodarījuma rezultātā radītā morālā aizskāruma un nodarīto fizisko ciešanu atlīdzināšanu apmierināt daļēji un piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, cietušā /pers. H/, personas kods /personas kods/, labā atlīdzību par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām 2134,31 euro (Ls 1500) apmērā.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, cietušā /pers. H/, personas kods /personas kods/, labā kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 500 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, valsts labā advokāta darba samaksu 199,22 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiesas kancelejā ir 2015.gada 2.aprīlis.

Tiesnesis Z.Dundurs